

2020.

Plan i program rada

Narodna knjižnica i čitaonica u
Klisu

**PLAN I PROGRAM RADA NARODNE
KNJIŽNICE I ČITAONICE U KLISU ZA
2020. GODINU**

Osnovni podaci

Naziv i sjedište	Narodna knjižnica i čitaonica u Klisu Put svetog Ante 31 21 231 Klis
Upis u sudski registar	TT-16/8152-4
Telefon	021/ 715 087
E-mail adresa	knjiznica@knjiznica-klis.hr
Web stranica	https://www.knjiznica-klis.hr/
OIB	26835058845
IBAN	HR0624070001100534300
Djelatnici	Lea Smodlaka, v.d.rav.
Broj odjela	1

Radno vrijeme Knjižnice s korisnicima*:

Odjel za odrasle, odjel za djecu i studijski odjel

Ponedjeljak, srijeda i petak.....8,00-15,00 sati

Utorak i četvrtak.....12,00-19,00 sati

Radne subote.....8,00-12,00 sati

* Večernji programi i vođenje računovodstva, statistike i redovite dokumentacije nisu u sklopu ovog radnog vremena.

Sadržaj

Uvod.....	4
Misija, vizija i vrijednosti.....	6
Nabava knjižne i neknjižne građe, stručna obrada i čuvanje	8
Nabava uredske opreme i namještaja	9
Događanja u knjižnici i kulturni programi	10
Djelatnici.....	13
Korisnici	14
Nakladnička djelatnost	15

Uvod

Narodna knjižnica i čitaonica u Klisu teži postati kulturni i informacijski centar Klisa i okolice. Porastom broja članova i svakodnevnih posjeta možemo reći da Knjižnica polako ostvaruje status prepoznatljive kulturne jedinice, koja pruža informacije svim članovima zajednice, bez obzira na spol, dob, obrazovanje, socijalni status, nacionalnu ili vjersku pripadnost. U protekloj godini, kao i onima prije knjižnica je radila na bogaćenju svog knjižnog fonda svim vrstama građe s obzirom da se nalazi na početku svog djelovanja. Knjižnica nabavlja, stručno obrađuje, daje na korištenje knjižnu i neknjižnu građu. Osim nabavke novih naslova knjižnica prikuplja građu donacijama i razmjenom uzevši u obzir smjernice Ministarstva kulture i vlastite planove djelovanja koji nastoje zadovoljiti raznolike potrebe čitatelja. Knjižnica se bavi i organiziranjem kulturnih manifestacija i informativnih programa čiji broj raste u skladu s povećanim potrebama članova zajednice i povećanom vidljivošću knjižnice u lokalnoj zajednici općenito.

Ciljevi u radu Narodne knjižnice i čitaonice u Klisu se mogu sažeti na sljedeći način:

- Nabava svih vrsta knjižne i neknjižne građe
- Čuvanje, zaštita i bogaćenje zavičajne zbirke
- Promoviranje domaćih autora
- Promicanje čitanja, pismenosti i razvijanje čitalačkih navika kod djece i mladih
- Prikupljanje podataka o korisnicima i njihovim potrebama
- Provođenje analiza potreba korisnika
- Organiziranje književnih susreta i kulturnih programa
- Promocija aktualnih i kvalitetnih knjiga suvremene hrvatske književnosti
- Suradnja s kulturnim, obrazovnim ustanovama i udrugama koje potiču kvalitetne kulturne sadržaje na području Klisa i šire
- Dostupnost korisnicima
- Nakladnička djelatnost

Redovna djelatnost Narodne knjižnice i čitaonice u Klisu obuhvaća;

- nabavu i stručnu obradu, čuvanje i zaštitu knjižnične građe
- izradu biltena, kataloga, bibliografija i drugih informacijskih pomagala
- sudjelovanje u izradi skupnih kataloga i baza podataka
- omogućavanje pristupačnosti knjižnične građe i informacija korisnicima
- osiguravanje korištenja i posudbe građe te protoka informacija
- pomoć korisnicima pri izboru i korištenju građe, informacijskih pomagala i izvora
- vođenje dokumentacije i statistike o građi i korisnicima, te o poslovanju Knjižnice
- podnošenje izvještaja svim strukturama koje nadgledaju, prate i pomažu rad Knjižnice
- pružanje usluga korisnicima; novi upisi, obnove članstva, produljavanje posudbe građe, skeniranje, fotokopiranje, korištenje računalne opreme
- međuknjižnična posudba
- informiranje korisnika o pristigloj građi
- edukacija korisnika o načinima pretraživanja građe i služenja istom.

Misija, vizija i vrijednosti

Misija

Misija nam je približiti kulturu, informacije i znanje mještanima Klisa i okolice te odgovoriti na potrebe i zahtjeve korisnika odabranim, stručnim uslugama kojima se potiče čitanje, učenje, informiranje te pridonosi nepristranoj obaviještenosti građana, obrazovanju i bogaćenju kulturnoga života svakog pojedinca u zajednici. Svoju misiju nastojimo ostvariti uvažavajući načela Ustava Republike Hrvatske, dokumenata UNESCO-a i IFLA-e, Manifesta za narodne knjižnice. Knjižnične se usluge pružaju svim stanovnicima i korisnicima bez obzira na njihovu dob, rasnu ili nacionalnu pripadnost, vjersko ili političko opredjeljenje, u različitim oblicima i s pomoću suvremenih tehnologija. Naša je misija stvoriti mjesto bez cenzure, ali i mjesto koje odražava kulturne potrebe i želje svoje zajednice.

Vizija

Kako bismo ostvarili svoju misiju, imamo viziju knjižnice za koju želimo:

- da bude općepoznato kulturno i informacijsko središte Klisa
- da bude središte lokalne zajednice
- da bude privlačno i ugodno mjesto za rad, igru i druženje
- da podrži obrazovanje korisnika svih dobnih skupina
- da izgrađuje kvalitetne i raznolike zbirke na različitim medijima
- da omogući dostupnost svim vrstama informacija o građi koju Knjižnica posjeduje kao i o onoj koja nije u njezinu vlasništvu
- da potiče korištenje mrežnih izvora i usluga održavanjem mrežnih stranica Knjižnice
- da oblikuje i nudi usluge i onim korisnicima koji nisu u mogućnosti doći u Knjižnicu
- da pridonosi razvoju knjižničarske struke

- da potiče kreativnost i stvaranje novih sadržaja

Vrijednosti

Vrijednosti koje promičemo u svom radu vrijednosti su koje nalazimo u suvremenom životu Europe i europske zajednice, a prvenstveno promicanje i očuvanje ljudskih prava u svim oblicima, njegovanje demokratičnosti, jednakosti, prava zakona, tolerancije i drugo. Vrijednosti ostvarujemo sustavnim i transparentnim radom odupirući se svakom obliku cenzure u bilo kojem segmentu našeg rada. Vrijednosti njegujemo kroz svoje manifeste i planove, u svakodnevnom radu, organiziranju događanja, edukacijama, izložbama, nabavi građe, izvještavanjima, svakodnevnoj komunikaciji i suradnji s korisnicima, a timskim radom Knjižnice i lokalne vlasti.

Vrijednosti za koje ćemo se zalagati u budućnosti, a možemo ih iščitati i u IFLA-inom manifestu za knjižnice su:

-jednakost pristupa za sve: „(...)jamstvo da je svatko, u bilo kojem trenutku svog života, u stanju učiti, čitati i razvijati se kroz knjižnice.“

- podupiranje otvaranja znanosti: „(...)pristup stavlja u središte njezina djelovanja na kulturu, znanost i inovacije.“

- promoviranje održivosti, odnosno modele djelovanja koji pridonose osvještavanju pojmova održivosti i neodrživosti: „(...)potpuno se zalaže za postizanje ciljeva UN-ovog održivog razvoja i promovira pristup informacijama u svojim inicijativama za pristupanje i razvoj.“¹

¹ <https://www.europe4libraries2019.eu/>

Nabava knjižne i neknjižne građe, stručna obrada i čuvanje

Nabava knjižne građe kontinuiran je proces, i kao dosad, obavljat će se kroz čitavu godinu zavisno o potrebama korisnika i priljevima sredstava Osnivača i Ministarstva kulture. Nastavljamo pratiti i u budućnosti propisane postotke i eventualno ih modelirati prema specifičnim potrebama koje može imati naša lokalna zajednica. U protekloj, 2019. godini, Općina Klis i Ministarstvo kulture investirali su preko 65.000,00 kn za nabavu knjižne građe. S obzirom da smo imali manja odstupanja uz postotcima na štetu stručne, znanstvene građe nastojali smo u drugoj polovici godini popraviti takav trend. Rezultat je zadovoljavajuće stanje fonda s aspekta raznolikosti. Ipak, s obzirom da takvi naslovi pripadaju onima cjenovno višeg ranga, ukupno smo uspjeli kupiti manji broj naslova i svezaka nego što smo to ranije zamislili. Osim ovih sredstava, Knjižnica je uložila manja sredstva u kupnju nove literature, što je postignuto zahvaljujući većem priljevu sredstava kroz nove članarine. Za sljedeću godinu prijavljena su sredstva od preko 70.000,00 kn (sredstva Osnivača i Ministarstva) koja bi se trošila na kupnju knjižne i neknjižne građe.

Daljnja nabava građe vršit će se u skladu s financijskim prilikama, a u dogovoru s lokalnom samoupravom te ovisno o priljevu sredstava iz državnog proračuna. Građa će se nabavljati prema propisanim smjernicama, ali i potrebama korisnika. O potrebama naših korisnika možemo reći da su to potrebe za „lakim“ štivom, kao i potrebe za aktualnim djelima beletristike, nagrađivanim djelima „visoke“ književnosti, aktualnim multimedijским naslovima i sl. Cilj nam je u 2020. godini nastaviti popunjavati započetu zbirku igračaka. Zbirka igračaka bi trebala privući neke nove mlade korisnike, ali i značiti poboljšanje usluge za postojeće. Također, nabavljena građa za ovu zbirku i dalje se koristi kroz različita društvena okupljanja u knjižnici (igranje društvenih igara, pričaonice, obrade lektire, mala škola glagoljice). I dalje ćemo nabavljati edukativne slikovnice i djela za djecu koja promiču socijalne i kulturne vrijednosti, ali i zabavnu literaturu za mlađi uzrast. Primjećujemo veći broj članova predškolske dobi. Nastavljamo raditi na popunjavanju multimedijalne zbirke.

Zavičajna zbirka Clissa raste kontinuirano, a građu za nju prikupljamo kupnjom i donacijama. Prikupljanje građe za zavičajnu zbirku kontinuiran je proces koji zahtjeva

poznavanje povijesti, književnosti i kulture nekog kraja. Stoga je potrebna trajna suradnja sa stanovništvom, a poseban naglasak je na udrugama u kulturi i pojedincima koji iskazuju interes za takve sadržaje. Nekoliko naslova u prethodnoj godini prikupili smo dobrom voljom zavičajnih autora i uložnim trudom u pronalaženju zagubljenih i starijih naslova. Naša zavičajna zbirka raste i kroz nakladničku djelatnost naše knjižnice.

Uvidom u statističke podatke knjižničnog programa moguće je odrediti čitalačke navike naših korisnika, a vođenjem knjiga željenih naslova raditi i pravilnu nabavu. Naravno, i dalje ćemo raditi na prikupljanju i nabavi građe koja će raznovrsnošću tema i žanrova osigurati primamljiv fond i za neke buduće korisnike. U nabavljanju atraktivnih naslova vodit ćemo se željama korisnika (*Desiderata*), praćenjem lista najčitanijih naslova, praćenjem dodjele prestižnih nagrada za domaća i strana književna djela (*Nobelova nagrada, Nagrada Europske unije za književnost, Booker Prize, Goodreads choice award, Pulitzer, FEKP, Prozak, Ranko Marinković, Ksaver Šandro Gjalski i dr.*), praćenjem recenzija istaknutih književnih kritičara i teoretičara književnosti, praćenjem književnih blogova i društvenih mreža kao novijeg, ali važnog izvora informacija.

Stručna obrada knjižnične građe provodi se materijalnom i tehničkom obradom u skladu s propisanim Standardima. Uvid u dostupnu građu moguć je na internetskim stranicama Narodne knjižnice i čitaonice u Klisu. Sva građa obrađena je u knjižničnom programu Metelwin. Građa se pohranjuje u adekvatnim uvjetima, u skladu sa zakonskim propisima.

Očekivani rezultat: popunjavanje fonda knjižnice, broj jedinica 6500.

Financijski izvori: Općina Klis, Ministarstvo kulture, vlastita sredstva.

Nabava uredske opreme i namještaja

U prethodnoj godini smo nabavili nekoliko elemenata namještaja koji su nam olakšali rad (korito za slikovnice, ormar za AV građu, elemente za signalizaciju u prostoru). S porastom fonda naše knjižnice trebamo nove police u koje ćemo kroz određeni period smjestiti naslove koje kontinuirano nabavljamo. Kupnju ćemo obaviti kroz 2020. godinu. Planiramo i kupnju naslonjača za naše korisnike koji bi pridonio stvaranju ugodnog okruženja i slike prostora u kojem se moguće duže zadržati. Navedene artikle smo prijavili na programe Ministarstva

kulture, a nabavljat ćemo ih i u slučaju isključivo samostalnog financiranja, u skladu s mogućnostima.

Oprema će se nabavljati ovisno o potrebama, financijskim mogućnostima i priljevu sredstava.

Očekivani rezultat: Funkcionalan prostor koji djeluje stimulativno na korisnike i olakšava korištenje svim članovima ustanove. Ugodan prostor za duži boravak.

Financijski izvori: Općina Klis, Ministarstvo kulture

Događanja u knjižnici i kulturni programi

Narodna knjižnica prema važećim standardima dužna je priređivati kulturna događanja kontinuirano kroz godinu. Knjižnice su informacijska, ali i kulturna središta pa je nužno ostvarivati i takve sadržaje. Kulturni i zabavni sadržaji koji se nude kroz godinu stvaraju snažnu vezu između korisnika i knjižnice te knjižnica postaje mjesto boravka korisnika i čitatelja, odnosno postoje sastavni dio života svojih članova poboljšavajući kvalitetu življenja. Kontinuiranim organiziranjem događanja stvara se i pozitivna slika o aktivnoj knjižnici koja ima što za ponuditi lokalnoj zajednici ali i široj kulturnoj cjelini unutar koje djeluje. Svjesni ovih činjenica nastavljamo organizirati događanja koja ćemo provoditi mjesečno ili periodično u 2020. godini. Pobrojena planirana događanja donosimo u tablici, a prethodno ćemo ih detaljnije obrazložiti.

Nakon što smo u prethodnoj godini uspješno realizirali projekt Putuj (s)mjesta, ove godine ćemo se posvetiti drugačijim vrstama gostovanja. Cilj nam je u nekoliko susreta organizirati **književne večeri s mladim autorima** koji su novi na hrvatskoj književnoj sceni, ali koji su prepoznati kao važan dio te iste scene. Književne večeri ćemo organizirati ovisno o mogućnostima i u dogovoru s autorima. Prvenstveno ćemo se orijentirati na mlade autore s uspješnim prvijencima i prvim književnim nagradama s naglaskom na književnu scenu Dalmacije. Time će se čitateljima naše knjižnice omogućiti da na novi način budu u toku sa suvremenim književnim zbivanjima.

Periodično ćemo organizirati **likovne radionice**, kao i dosada, vezano za određene važne datume, periode u godini i sl. Radove radionica ćemo vrednovati kroz organiziranje malih izložbi. **Pričaonice** ćemo organizirati redovito, češće nego likovne radionice kako bismo

pozitivno utjecali na poticanje čitanja od najmlađih dana te uveli knjigu kao važan događaj u život naših čitatelja.

Ove godine ćemo nastojati promovirati i ideju o volonterskom radu u knjižnici. Nastojat ćemo **privući zainteresirane korisnike/volontere** koji žele podijeliti svoja znanja i vještine sa svojom zajednicom. Cilj nam je poticati razvijanje pozitivnog pogleda na volonterstvo u cjelini, povezivanje knjižnice i korisnika, i osvještavanje ideje da knjižnica u potpunosti pripada korisnicima. Za početak planiramo organiziranje *kviza Harry Potter* kojeg će osmisliti i voditi korisnici. Uz to imamo u planu edukativne radionice vezane za turizam i iznajmljivanje, koje bi vodili turistički djelatnici-volonterski. Druga, slična događanja ćemo dogovarati s korisnicima.

Nastavljamo organizirati **radionice za učenike** koje bi im omogućile kvalitetnije snalaženje s gradivom i učenjem općenito. Uz to organiziramo **zabavne radionice vezane za strip i animirani film** koji su se pokazale uspješnima u prošloj godini pri nekoliko susreta. Ideja je povezati književno djelo i strip ili film kroz prvi dio radionice gdje se čita, a potom i raspravlja o osobitostima istih te njihovim razlikama. U drugom dijelu radionice izrađujemo okvirni plan izrade vlastitog stripa ili animiranog filma nakon čega slijedi i izrada. Izrada stripa ili filma vrši se pomoću dostupnih besplatnih aplikacija na mobilnom uređaju ili laptopu knjižnice. Rad je u manjim grupama, a vodi ga knjižničarka.

Kvizove znanja i društvene igre organiziramo na mjesečnoj bazi, a kontinuirano unosimo promjene kako bismo zadržali interes za navedena događanja. **Informatičke radionice** planiramo održati jednom kroz 2020. godinu, u trajanju od osam tjedana. Radi se u malim grupama, a radionice održava knjižničarka.

Očekivani rezultat: knjižnica kao omiljeno mjesto kulturnog i društvenog susreta, knjižnica kao mjesto stjecanja novih znanja, vještina i interesa

Izvori financiranja: Općina Klis, vlastita sredstva

PLANIRANI KULTURNI PROGRAMI I DOGAĐANJA	UČESTALOST
Književne večeri	Periodično
Likovne radionice za djecu	Periodično, barem jednom mjesečno
Pričaonice za djecu predškolske dobi i učenike nižih razreda (kampanja Čitaj mi !)	Nekoliko puta mjesečno
Edukacije	periodično
Radionice za učenike (mentalne mape, načini učenja)	periodično
Radionice za učenike: animirani film i strip	periodično
Predavanja vezana za osobitosti kliške kulturne baštine u suradnji s lokalnim udrugama, književnicima i prijateljima knjige.	Periodično, ovisno o mogućnostima
Događanja u organizaciji volontera	Periodično
Informatičke radionice za umirovljenike	Periodično
Književni kvizovi i kvizovi znanja općenito	Jednom mjesečno
Društvene igre za djecu i odrasle	Jednom mjesečno

Djelatnici

Za pravilno obavljanje svih poslova u Narodnoj knjižnici i čitaonici u Klisu bit će zadužen ravnatelj/ravnateljica knjižnice. U planu je zapošljavanje novih djelatnika kako bismo osigurali veći broj radnih sati za korisnike. Ako do toga dođe u sljedećoj godini, bit će zaposleni u skladu sa zakonom i materijalnim mogućnostima. Postojeća djelatnica završila je traženi stupanj formalnog obrazovanja, položila stručni ispit te se nastavlja usavršavati u struci.

Osnovne vještine koje trebaju biti zastupljene u radu djelatnika/osoblja Narodne knjižnice i čitaonice u Klisu:

- Sposobnost pozitivnog komuniciranja s ljudima
- Sposobnost razumijevanja potreba korisnika
- Sposobnost suradnje s pojedincima i skupinama u zajednici
- Znanje i razumijevanje kulturnih raznolikosti
- Poznavanje sadržaja knjižničnih zbirki i načina pristupa
- Razumijevanje načela djelovanja javnih službi i njihovo prihvaćanje
- Sposobnost suradnje s drugim ljudima u pružanju učinkovite knjižnične usluge
- Organizacijske sposobnosti, uključujući fleksibilnost u prepoznavanju i primjeni novina
- Vještine timskog rada i vodstva
- Maštovitost, vizija i otvorenost za nove ideje i djelatnosti
- Spremnost za primjenu novih radnih metoda kako bi se prilagodilo novim situacijama
- Poznavanje informacijskih i komunikacijskih tehnologija koje se mijenjaju ²

Očekivani rezultat: osoblje koje kvalitetno i stručno upravlja radom knjižnice

Izvori financiranja: Općina Klis

² IFLA-ine smjernice za narodne knjižnice, Zagreb, Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2011.

Korisnici

Narodna knjižnica i čitaonica u Klisu će i dalje aktivno raditi na uključivanju što većeg broja članova. I ove godine nudimo besplatan upis za učenike prvog razreda kroz čitavu godinu. Nastojat ćemo ponuditi prihvatljivije opcije za socijalno ugrožene skupine stanovništva te privući nove čitatelje. S takvim ciljem u siječnju uvodimo obiteljsku iskaznicu, gdje uz uplatu članstva matičnog korisnika, ostali članovi uže obitelji imaju pravo besplatnog upisa. Cilj nam je time omogućiti povoljnije članstvo za obitelji s više djece te općenito raditi na sustavnom privlačenju većeg broja korisnika. Prema našim izračunima ova mjera bi nam trebala donijeti povećanje članstava od oko 30 posto. Korisnici se nastoje potaknuti na učlanjivanje kroz sve programe navedene u poglavlju *Događanja u knjižnici i kulturni programi*, ali i uređenjem prostora i stvaranjem povoljnijeg ozračja za kontinuirano korištenje knjižnice, kako je i navedeno u poglavlju *Nabava uredske opreme i namještaja*.

Očekivani rezultat: popularizacija knjižnice, povećanje broja članova.

Nakladnička djelatnost

Narodna knjižnica i čitaonica u Klisu je u prethodne dvije godine završila izdavanja 3 knjige : *Kandijski rat i oslobođenje Klisa od Turaka godine 1648.* u suradnji sa Javnom ustanovom u kulturi Zvonimir, novi naslov zavičajnog autora prof. Valtera Firića, *Klis : kulturno povijesna baština* te botanički priručnik *Biljke tvrđave Klis* Vedrane Šegote i Ivana Limića.

U 2020. ćemo nastaviti promicati zavičajnu literaturu i pomagati izdavanje iste ukoliko za to bude prilike.

Očekivani rezultat: širenje zavičajne zbirke, promicanje lokalne kulture i umjetnosti, promicanje rada knjižnice kao mjesta književne produkcije

Izvori financiranja: Općina Klis

Klis, 20.12.2019.

Ur.broj: 2180/03-01/19-68

Klasa: 612-04/19-01/01

Lea Smodlaka,
v. d .rav. ravnateljica